

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного
факультету
Оксана ГОМОТЮК
«30» *серпень* 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
«30» *серпень* 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «**Новинна журналістика**»

ступінь вищої освіти – бакалавр

галузь знань 06 «Журналістика»

спеціальність 061 «Журналістика»

Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг	СРС (год.)	Разом (год.)	Іспит (семестр)
Денна	1	2	30	30	4	8	78	150	2

30 серпень

Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №11 від 26. 06. 2024 року).

Робочу програму склала кандидат наук із соціальних комунікацій, старший викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Комінярська Людмила Анатоліївна.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності (протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри, к. іст. н., доцент

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено ГЗС із журналістики, протокол № 2 від 30 серпня 2024 р.

Керівник ГЗС, к. н. соц. ком.

Людмила КОМІНЯРСЬКА

Гарант ОП, к. н. соц. ком.

Людмила КОМІНЯРСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НОВИННА ЖУРНАЛІСТИКА»

1. 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 06 Журналістика	Обов'язкова дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 061 Журналістика	Рік підготовки: Денна – 1 Семестр: Денна – 2
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Правова журналістика»	Лекції: Денна – 30 год. Практичні заняття: Денна – 30 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 78 год. Тренінг: Денна – 8 год. Індивідуальна робота – 4 год.
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «НОВИННА ЖУРНАЛІСТИКА»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс «Новинна журналістика» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей роботи журналіста з виготовлення новин.

«Новинна журналістика» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики, ознайомлення студентів із правилами і вимогами до створення новин.

Мета навчальної дисципліни «Новинна журналістика» – надати студентам базові знання та вміння, що стосуються журналістської діяльності в галузі виробництва новин.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

1. Надати студентам базові теоретичні знання щодо створення новинних матеріалів.
2. Визначити місце дисципліни серед інших навчальних курсів у структурі вишу.
3. Ознайомити з методами пошуку інформаційних приводів та збору додаткових фактів для новинних матеріалів.
4. Засвоїти принцип перевернутої піраміди та сформувані практичні навички написання новинної замітки.
5. Вивчити організаційні основи журналістської діяльності у сфері підготовки новин для різних медіаплатформ.
6. Опанувати особливості роботи з інформаційними жанрами в журналістиці.
7. Дослідити методи адаптації новинного тексту до різних форматів медіа.
8. Узагальнити практичний досвід створення новин у друкованих та онлайн-виданнях, на телебаченні та у цифрових медіа.
9. Зрозуміти ключові критерії творчої діяльності та її форми у журналістській практиці.
10. Вивчити основні етапи творчого процесу при створенні новинного контенту.
11. Дослідити специфіку написання новинних матеріалів на правову, правоохоронну та правозахисну тематику.

2.3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни «Новинна журналістика»

ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 02. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 08. Здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями.

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент.

СК 03. Здатність створювати медіапродукт.

СК 04. Здатність організовувати й контролювати командну професійну діяльність.

СК 05. Здатність ефективно просувати створений медійний продукт.

СК 06. Здатність до провадження безпечної медіадіяльності.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Новинна журналістика» базується на дисципліні «Вступ до фаху».

2.5. Результати навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР02. Застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту чи для проведення інформаційної акції.

ПР04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР08. Виокремлювати у виробничих ситуаціях факти, події, відомості, процеси, про які бракує знань, і розкривати способи та джерела здобування тих знань.

ПР14. Генерувати інформаційний контент за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

ПР16. Планувати свою роботу та роботу колег, спрямовану як на генерування інформаційного контенту, так і створення медіапродукту, а також його промоцію.

ПР17. Розміщувати оперативну інформацію про свій медіапродукт на доступних інтернет-платформах.

ПР18. Використовувати необхідні знання й технології для виходу з кризових комунікаційних ситуацій на засадах толерантності, діалогу й співробітництва.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «НОВИННА ЖУРНАЛІСТИКА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 НОВИНИ ЯК ОСНОВНИЙ ПРОДУКТ У МЕДІА

Тема 1

Новини як основний медіапродукт

1. Новини у журналістиці та системі масмедіа.
2. Вимоги до написання новин.
3. Зміст поняття «медіановина», його відмінність від новини в побутовому значенні: актуальність, спрямованість на широку аудиторію, чітка структура, лаконічність, аргументованість, відсутність емоційності та суб'єктивізму.
4. Специфіка виробництва новинного контенту у різних типах масмедіа.
5. Відмінності між матеріалами інформаційного, аналітичного, художньо-публіцистичного спрямування.

Тема 2

Дотримання правила «перевернутої піраміди» у написанні новини. Написання заголовків.

1. Правило «перевернутої піраміди» як поширена схема у написанні новин.
2. Прийоми застосування правила «перевернутої піраміди».
3. Особливості написання заголовків для новин. Види заголовків.
4. Складові ефективного ліду. Бекграунд.
5. Особливості цитування. Правило «золотої цитати».

Тема 3

Робота з інформаційними приводами для новин

1. Пошук новин: сезонна періодичність подій та інших чинників, що дають змогу журналістам прогнозувати теми матеріалів.
2. Робота з оригінальними непланованими інформаційними приводами. Аналіз інфоприводів.
3. Пошук інфоприводу у результаті аналізу суспільно-політичних питань життя регіону. Значення знань про регіон.
4. Робота з джерелами, систематизація кола професійних зв'язків.
5. Створення задуму (концепції) майбутнього матеріалу.

Тема 4

Робота з джерелами інформації

1. Налагодження системи професійних контактів новинаря.
2. Специфіка роботи з найрізноманітнішими джерелами інформації.
3. Опрацювання пресрелізів, підготовлених пресслужбами: виділення головної інформації, скорочення та переробка текстів, додавання самостійно здобутої інформації. Створення на основі пресрелізів коротких та розширених заміток.

Тема 5

Правові основи доступу до джерел інформації

1. Медіа як джерело інформації. Режими роботи із джерелами.
2. Робота з інформацією із соціальних мереж.
3. Законодавче регулювання доступу до публічної інформації.
4. Обов'язки органів державної влади щодо надання публічної інформації
5. Верифікація та фактчекінг у новинній журналістиці.
6. Фактчекінгові інструменти та організації.
7. Загальні правила роботи з офіційними джерелами.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ВИРОБНИЦТВО НОВИН ДЛЯ РІЗНИХ МЕДІАПЛАТФОРМ

Тема 6

Вимоги до текстів новин: дотримання професійних стандартів

1. Нейтральний стиль у новинах.
2. Оперативність і достовірність у написанні новин.
3. Баланс думок і точок зору як ключовий стандарт якості новинного контенту.
4. Відокремлення фактів і коментарів, точність, повнота інформації у створенні новин.
5. Ознаки якісного новинного контенту.
6. Технічні аспекти написання новин.

Тема 7

Жанрова палітра новин

1. Новини в жанровій системі. Види заміток. Різниця між завіткою та звітом.
2. Інтерв'ю як окреме інформаційне повідомлення: підготовка запитань, створення відповідного заголовку та вступної частини.
3. Створення інформаційного огляду на основі кількох повідомлень на одну тему за певний проміжок часу.
4. Застосування методу репортажного опису дійсності.
5. Жанрові ознаки інформаційної кореспонденції.

Тема 8

Створення новин для аудіовізуальних медіа

1. Особливості створення новин для аудіовізуальних медіа.
2. Принципи побудови новинного сюжету для телебачення та радіо.
3. Ключові вимоги до сценарію новинного випуску на телебаченні та радіо.
4. Правило «перевернутої піраміди» у форматі аудіовізуальних новин.
5. Роль журналіста, редактора та оператора у процесі створення телевізійної новини.
6. Технічні засоби для запису та монтажу аудіовізуальних новин.

Тема 9

Тексти інформаційних повідомлень для друкованих медіа

1. Особливості підготовки новин для друкованих медіа.
2. Специфіка новинної інформації у пресі.
3. Хронікальні та розширені замітки у пресі.
4. Репортаж у друкованих медіа.
5. Формування новинних рубрик у друкованих медіа.
6. Створення новин на правову, правоохоронну, правозахисну тематику.

Тема 10

Підготовка новин для інтернет-видань

1. Підготовка новин для інтернет-видань.
2. Лаконічність новин в інтернет-медіа.
3. Структура новини.
4. Повтори у підзаголовках та ліді, фрагментація тексту, повтори на початку і нагадування наприкінці повідомлення, використання мультимедійних можливостей та різних форм інтерактивної комунікації.
5. Робота з матеріалами на правову, правоохоронну, правозахисну тематику.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ
«Новинна журналістика»
(денна форма навчання)

Тема	Кількість годин						
	Лекції	Прак.зан.	Самост. робота	Інд. р-та	Тренінг	Контр. заходи	
Змістовий модуль 1. Новини як основний продукт у медіа							
Тема 1. Новини як основний медіапродукт	2	2	8	4	8	Поточне опитування	
Тема 2. Дотримання правила «перевернутої піраміди» у написанні новини. Написання заголовків.	2	2	8			Поточне опитування, тестові завдання	
Тема 3. Робота з інформаційними приводами для новин	2	2	8			Поточне опитування	
Тема 4. Робота з джерелами інформації.	2	2	8			Поточне опитування, тестові завдання	
Тема 5. Правові основи доступу до джерел інформації	2	2	8			Поточне опитування, тестові завдання <i>1-й модульн. контроль</i>	
Змістовий модуль 2 Виробництво новин для різних медіа платформ							
Тема 6. Вимоги до текстів новин: дотримання професійних стандартів	4	4	8			Поточ. опитування, редагування, тестові завдання	
Тема 7. Жанрова палітра новин	4	4	8			Поточ. опитування, тести	
Тема 8. Створення новин для аудіовізуальних медіа	4	4	8			Тестові завдання	
Тема 9. Тексти інформаційних повідомлень для друкованих медіа	4	4	8			Тестування, поточне опитування.	
Тема 10. Підготовка новин для інтернет-видань	4	4	6	Тестування, поточне опитування. <i>2-й модульн. контр.</i>			
Загалом	30	30	78	4	8		
Підсумковий контроль				екзамен			

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття передбачає інтенсивну роботу в аудиторії. Воно проводиться у формі обговорення питань, дискусії, керованої викладачем або студентами «круглого столу». Складність практичного заняття полягає у тому, що воно потребує серйозної підготовки викладача і групи, мобілізації всіх навичок та можливостей студентів, чіткості його проведення. Важливо заохотити студентів до практичного заняття, що досягається елементом новизни. Крім закріплення і поглиблення раніше отриманих і засвоєних нових знань, практичне заняття стимулює студентів до пошукової діяльності, знайомить із документами та додатковою літературою, вчить роздумам, розвиваючи тим самим творче мислення і сприяє формуванню переконань. Така форма роботи передбачає також обговорення самостійно підготовлених студентами доповідей, рефератів, повідомлень та ін.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 **НОВИНИ ЯК ОСНОВНИЙ ПРОДУКТ** **У МЕДІА**

Тема 1

Новини як основний медіапродукт

1. Новини у журналістиці та системі масмедіа.
2. Вимоги до написання новин.
3. Зміст поняття «медіановина», його відмінність від новини в побутовому значенні: актуальність, спрямованість на широку аудиторію, чітка структура, лаконічність, аргументованість, відсутність емоційності та суб'єктивізму.
4. Специфіка виробництва новинного контенту у різних типах масмедіа.
5. Відмінності між матеріалами інформаційного, аналітичного, художньо-публіцистичного спрямування.

Завдання: Аналітична й редакторська робота над новинними матеріалами. Написання замітки на правову, правоохоронну, правозахисну тематику.

Тема 2

Дотримання правила «перевернутої піраміди» у написанні новини.

Написання заголовків.

1. Правило перевернутої піраміди як поширена схема у написанні новин.
2. Прийоми затосування правила перевернутої піраміди.
3. Особливості написання заголовків для новин. Види заголовків.
4. Складові ефективного ліду. Бекграунд.
5. Особливості цитування. Правило «золотої цитати».

Завдання: Написати журналістський матеріал за принципом «перевернутої піраміди».

Тема 3

Робота з інформаційними приводами для новин

1. Пошук новин: сезонна періодичність подій та інших чинників, що дають змогу журналістам прогнозувати теми матеріалів.
2. Робота з оригінальними непланованими інформаційними приводами. Аналіз інфоприводів.
3. Пошук інфоприводу у результаті аналізу суспільно-політичних питань життя регіону. Значення знань про регіон.
4. Робота з джерелами, нарощування та систематизація кола професійних зв'язків.
5. Створення задуму (концепції) майбутнього матеріалу.

Завдання: Аналіз новин та інформаційних приводів.

Тема 4

Робота з джерелами інформації

1. Налагодження системи професійних контактів новинаря.
2. Специфіка роботи з найрізноманітнішими джерелами інформації.
3. Опрацювання пресрелізів, підготовлених пресслужбами: виділення головної інформації, скорочення та переробка текстів, додавання самостійно здобутої інформації. Створення на основі пресрелізів коротких та розширених заміток.

Завдання: Написати новину на основі пресрелізу.

Тема 5

Правові основи доступу до джерел інформації

1. Медіа як джерело інформації. Режими роботи із джерелами.
2. Робота з інформацією із соціальних мереж.
3. Верифікація та фактчекінг у новинній журналістиці.
4. Фактчекінгові інструменти та організації.
5. Загальні правила роботи з офіційними джерелами.

Завдання: Робота із джерелами інформації. Перевірка фактів

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ВИРОБНИЦТВО НОВИН ДЛЯ РІЗНИХ МЕДІАПЛАТФОРМ

Тема 6

Вимоги до текстів новин: дотримання професійних стандартів

1. Нейтральний стиль у новинах.
2. Оперативність і достовірність у написанні новин.
3. Баланс думок і точок зору як ключовий стандарт якості новинного контенту.
4. Відокремлення фактів і коментарів, точність, повнота інформації у створенні новин.
5. Ознаки якісного новинного контенту.
6. Технічні аспекти написання новин.

Завдання: Підготувати новину з дотриманням професійних стандартів на основі матеріалу пресслужби поліції.

Практичне заняття №7

Жанрова палітра новин

1. Новини в жанровій системі. Види заміток. Різниця між заміткою та звітом.
2. Інтерв'ю як окреме інформаційне повідомлення: підготовка запитань, створення відповідного заголовку та вступної частини.
3. Створення інформаційного огляду на основі кількох повідомлень на одну тему за певний проміжок часу.
4. Застосування методу репортажного опису дійсності.
7. Жанрові ознаки інформаційної кореспонденції

Завдання: Аналіз новин на предмет жанру.

Практичне заняття №8

Створення новин для аудіовізуальних медіа

1. Особливості створення новин для аудіовізуальних медіа.
2. Принципи побудови новинного сюжету для телебачення та радіо.
3. Ключові вимоги до сценарію новинного випуску на телебаченні та радіо.
4. Правило «перевернутої піраміди» у форматі аудіовізуальних новин.
5. Роль журналіста, редактора та оператора у процесі створення телевізійної новини.
6. Технічні засоби для запису та монтажу аудіовізуальних новин.

Завдання: Підготувати кореспонденцію на правову тематику.

Практичне заняття №9

Тексти інформаційних повідомлень для друкованих медіа

1. Особливості підготовки новин для друкованих медіа.
2. Специфіка новинної інформації у пресі.
3. Хронікальні та розширені замітки у пресі.
4. Репортаж у друкованих медіа.
5. Формування новинних рубрик у друкованих медіа.
6. Новинні матеріали на правову тематику.

Завдання: Написати репортаж про подію (на вибір) для друкованого медіа.

Практичне заняття №10

Підготовка новин для інтернет-видань

1. Підготовка новин для інтернет-видань.
2. Лаконічність новин в інтернет-медіа.
3. Структура новини.
4. Повтори у підзаголовках та ліді, фрагментація тексту, повтори на початку і нагадування наприкінці повідомлення, використання мультимедійних можливостей та різних форм інтерактивної комунікації.

Завдання: Адаптувати телевізійний матеріал на правову тематику для діджитал-платформ.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Метою виконання самостійної роботи є дослідження особливостей журналістської діяльності у галузі новин.

Виконання самостійної роботи необхідно починати з вивчення відповідних розділів підручників, навчальних посібників, наукових джерел, що наведені у переліку рекомендованої літератури, а також додаткової літератури і практичних матеріалів, які студент повинен знайти і опрацювати самостійно.

Самостійна робота необхідна для систематизації, закріплення і розширення окремих теоретичних і практичних знань з дисципліни. Вона дозволяє студентам опанувати необхідні практичні навички для вирішення конкретних завдань.

Мета виконання самостійної роботи – допомогти студентам глибше засвоїти теоретичний матеріал, допомогти у вирішенні практичних завдань курсу.

Самостійну роботу студенти виконують протягом вивчення дисципліни «Новинна журналістика» з проведенням консультацій з викладачем дисципліни відповідно до графіку навчального процесу. Самостійна робота передбачає підготовку журналістського матеріалу на правову, правозахисну, правоохоронну тематику для друкованих або аудіовізуальних медіа.

7. ТРЕНІНГ

Метою проведення тренінгу з дисципліни «Новинна журналістика» є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти аналізу.

1. *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. *Організаційна частина* полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. *Практична частина* реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення питань тренінгового заняття.

4. *Підведення підсумків* відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тема: Виробництво новин в епоху цифрової трансформації.

Порядок проведення:

1. Формулювання назви.
2. Постановка проблеми, підготовка анотації проекту (робота в групах).
3. Визначення цілей і задач проекту (робота в групах).
4. Розробка методів проекту (робота в групах).
5. Визначення форм оцінки, звітності і результативності проекту.
6. Основні вимоги до підготовки резюме на виконавців проекту і розподіл обов'язків по виконанню проекту.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Новинна журналістика» використовуються методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне оцінювання;
- презентації результатів виконання завдань та досліджень;
- підсумкове оцінювання по кожному змістовному модулю;
- оцінювання виконання самостійної роботи;
- оцінювання виконання тренінгу;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Новинна журналістика» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 1-5	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих на практичних заняттях (кожен здобувач має отримати не менше 3 оцінок)	Оцінюється підсумкова робота, яка охоплює теми 6-10	Визначається як оцінка, отримана за виконане завдання під час тренінгу.	Оцінюється самостійна робота.	Теоретичні питання (4 питання) – по 25 балів макс. 100 балів.

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

№	Наочні матеріали	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор (за необхідності)	1–10
2.	Проекційний екран (за необхідності)	1–10
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1-10
4.	Ноутбук, диктофон, фотоапарат	1-10
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі онлайн (за необхідності)	1–10
6.	Інструменти Microsoft Office (PowerPoint і т.ін.)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Кость С Журналістика і творчість. Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, Львів, 2023. 562 с.
2. Кияниця Є. Фактори формування та сприйняття медіаконтенту сучасними аудиторіями. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. Т. 31 (70). № 3. Ч. 3. 2020. С. 210–215.
3. Маєр К. Журналістика : підручник, пер. з нім. В. Климченка, В. Олійника ; за загал. ред. В. Іванова. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 300 с.
4. Новинна грамотність. Посібник, заг. ред. Наталія Лигачова, Отар Довженко, Діана Дуцик, Дар'я Тарадай. «Детектор медіа», 2018. 120 с.
5. Опришко Л., Сафаров А., Чуранова О. Правила у світі інформації: як українським медіа наблизитися до європейських стандартів : посібник для журналістів. Київ : Рада Європи, 2019. 107 с.
6. Посібник з безпеки для журналістів : посібник для репортерів у небезпечних зонах. 2022. 151 с.
7. Потятиник, Б. В. «4 етапи розвитку нових медіа». URL : <http://www.mediakrytyka.info/ohlyady-analytika/4-etapy-rozvytku-novykh-media.htm>
8. Про медіа. Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>
9. Різун В. Журналістика починається з особи журналіста. Університети Володимира Різуну : Слово на пошану з нагоди 60-річчя / Авт.-упор.

- Ю. В. Бондар, В. М. Корнеєв. Одеса : Астропринт, 2017. 384 с. С. 347-350.
10. Соломенко Л. Соціальні мережі як джерело новинної інформації від початку російського повномасштабного вторгнення: основні тенденції використання. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*. 2023. № 3 (55). С. 134–141.
 11. Як функціонують та завойовують аудиторію неінституціоналізовані новинні телеграм-канали українського сегменту : аналітичний звіт. Київ : ГО «Український інститут медіа та комунікації», 2023. 68 с.
 12. Чубук О. Новинна журналістика і соціальні медіа: хто кого «годує» інформацією». Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2022. С. 121-125.
 13. Шульська Н. М., Возняк О. О. Фейкові новини як елемент інформаційної війни. *Modern research in world science : proceedings of the 2nd International scientific and practical conference. SPC «Sci-conf.com.ua»*. Lviv, Ukraine. 2022.

Інформаційні ресурси

1. <https://speakukraine.net/>
2. <https://www.stopfake.org>
3. <https://onlinecorrector.com.ua/uk/>
4. Антипосібник для журналістів «Теми. Люди. Історії». URL : <http://medialab.online/news/antyposibnyk/>
5. Видання «Грати». URL : <https://graty.me/igra/zvilni-nedobrochesnogo-suddyu-gra-%D2%91rat/>
6. Матеріали всеукраїнських та регіональних ЗМІ
7. Матеріали на професійному сайті ДетекторМедіа. URL : <https://detector.media/>
8. Інститут масової інформації. URL : <https://imi.org.ua/>
9. Сайт Академії Української преси. URL : <https://www.aup.com.ua/category/library/>
10. Reporters Without Borders (RSF). URL : <https://rsf.org/en>
11. Платформа прав людини, Центр демократії та верховенства права. URL : <https://cedem.org.ua/>

